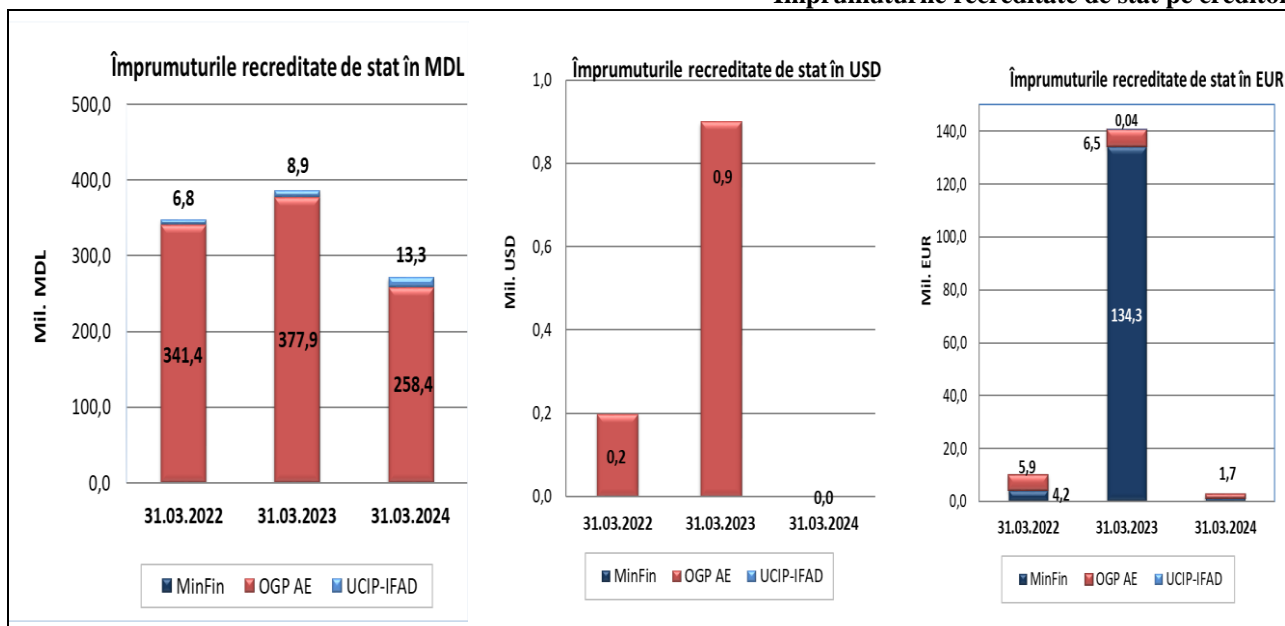


Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă, la situația din 31 martie 2024

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (OGP AE) și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD).

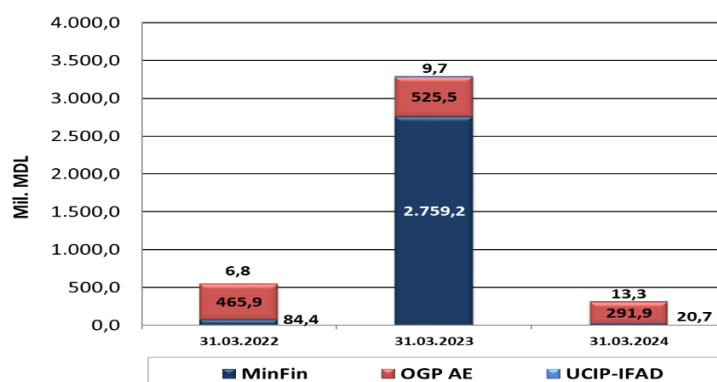
Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebankare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEI) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebankare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în sumă de 271,7 mil. lei și 2,8 mil. euro (echivalent a cca 325,9 mil. lei), inclusiv: din surse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 224,8 mil. lei 0,01 mil. euro (echivalent a cca 224,9 mil. lei) sau 69,0% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditori



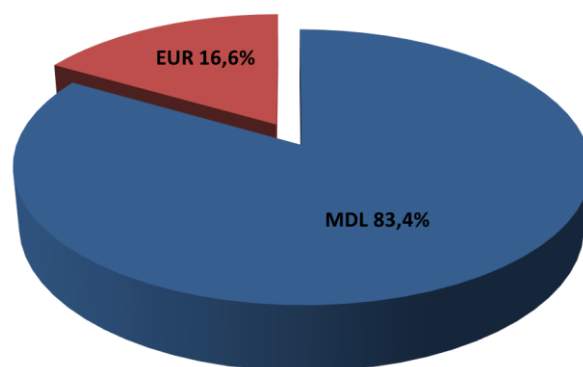
În perioada de analiză, se atestă un trend descendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe atât în moneda națională, cât și în euro.

Împrumuturile recreditate de stat, recalculat în moneda națională la data tranzacției, pe parcursul trimestrului I al anilor 2022, 2023 și 2024 (mil. lei)



Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 se constată o descreștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu anul 2022 și anul 2023, condiționată de o cerere mai mică de recreditare din partea beneficiarilor.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, pe parcursul trimestrului I al anului 2024 (%)



În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de moneda națională cu 83,4%, urmată de euro cu 16,6%.

Sumele recreditate pe parcursul trimestrului I al anului 2024 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 1,1 mil. euro (echivalent a cca 20,7 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul de dezvoltare a Sistemului Electroenergetic (Î.S. „Moldelectrica”) – 0,7 mil. euro;

- Cel de-al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, finanțat de Banca Mondială (S.A. „Termoelectrica) – 0,4 mil. euro.

2) prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 258,41 mil. lei și 1,73 mil. euro (echivalent a cca 291,9 mil. lei), dintre care:

➤ resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 33,65 mil. lei și 1,72 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul „Livada Moldovei” – 33,65 mil. lei și 1,72 mil. euro;

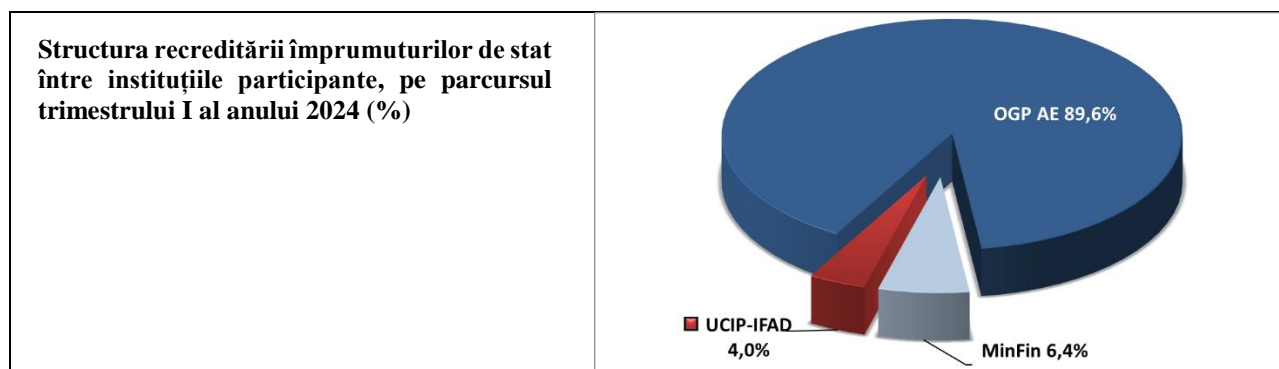
➤ resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate – 224,76 mil. lei și 0,01 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 2,83 mil. lei;

- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 32,28 mil. lei;

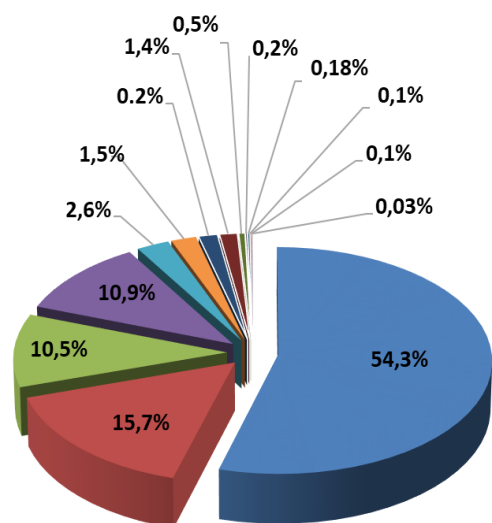
- Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 8,53 mil. lei;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 8,58 mil. lei;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 22,64 mil. lei;
 - Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 20,4 mil. lei;
 - Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 1,64 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 2,05 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 7,4 mil. lei;
 - Proiectul Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KFW) – 9,01 mil. lei și 0,01 mil. euro;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 0,26 mil. lei;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 0,32 mil. lei;
 - Proiectul Livada Moldovei – 69,42 mil. lei;
 - Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 39,4 mil. lei euro.
- 3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 13,31 mil. lei, din care:
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 12,58 mil. lei;
 - Proiectul Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (FIDA VIII) – 0,73 mil. lei.



În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (89,6%), urmată de Ministerul Finanțelor cu cota de 6,4% și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 4,0%.

**Structura recreditării împrumuturilor de stat sub aspectul activităților economice
pe parcursul trimestrului I al anului 2024**



- Agricultură, silvicultură și pescuit
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor
- Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
- Industria prelucrătoare
- Transport și dezvoltare
- Activități de cazare și alimentație publică
- Construcții
- Tranzacții imobiliare
- Industria extractivă
- Sănătate și asistența socială
- Distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor
- Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
- Arta, activități de recreere și de agrement
- Învățământ

Activitățile economice	mil. lei
Agricultură, silvicultură și pescuit	177,1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	51,3
Industria prelucrătoare	35,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	34,1
Transport și dezvoltare	8,5
Activități de cazare și alimentație publică	6,6
Construcții	4,9
Tranzacții imobiliare	4,6
Industria extractivă	1,6
Distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor	0,6
Sănătate și asistența socială	0,5
Arta, activități de recreere și de agrement	0,3
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0,2
Învățământ	0,1
TOTAL:	325,9

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat, pe parcursul trimestrului I al anului 2024, sub aspectul activităților economice, ponderea majoră îi revine activității economice agricultură, silvicultură și pescuit cu 54,3%, urmată de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor cu 15,7%, cota cea mai mică îi revine activității învățământ cu o pondere de 0,03%.

În perioada de analiză a fost rambursată de către agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de 306,0 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 7,0 mil. euro (echivalent a cca 448,3 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,1 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 1,3 mil. euro.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă au fost rambursate – 277,2 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 5,6 mil. euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 20,1 mil. lei și 2,4 mil. euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 257,1 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 3,2 mil. euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 28,7 mil. lei, 0,008 mil. dolari SUA și 0,1 mil. euro.

La situația din 31 martie 2024, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie: 4 052,3 mil. lei, 23,2 mil. dolari SUA, 295,9 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 10 197,9 mil. lei), micșorându-se față de sfârșitul anului 2023 cu 93,8 mil. lei, ce constituie o descreștere de cca 0,9%, iar comparativ cu trimestrul I al anului 2023 s-a micșorat cu 28,5%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 67,2 mil. lei, 19,0 mil. dolari SUA, 226,3 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 4 813,7 mil. lei sau 47,2% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 3 985,1 mil. lei, 4,2 mil. dolari SUA și 69,6 mil. euro (echivalent a 5 384,2 mil. lei sau 52,8 % din suma totală a datoriilor).

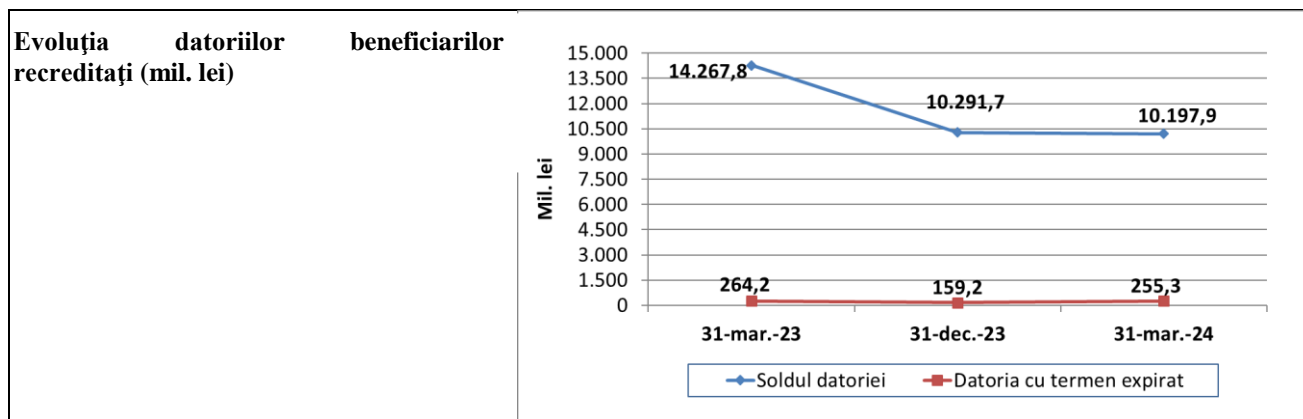
Datoria cu termen expirat, la situația din 31 martie 2024, se atestă atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și se cifrează la 70,5 mil. lei, 4,0 mil. dolari SUA și 6,0 mil. euro (echivalent a 255,3 mil. lei) sau 2,5% din suma datoriilor totale, majorându-se în comparație cu sfârșitul anului 2023 cu 96,1 mil. lei, ce constituie o creștere de cca 60,4%, iar comparativ cu trimestrul I al anului 2023 s-a micșorat cu 3,4%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 66,0 mil. lei, 4,0 mil. dolari SUA și 5,5 mil. euro (echivalent a 241,7 mil. lei) sau 94,7% din totalul datoriei expirate. Beneficiarii recreditați care nu au executat graficele de rambursare a datoriilor sunt:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Soroca);
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare, finanțat de către Banca Mondială (Direcția de producție Apă Canal Ștefan-Vodă);
- Proiectul de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (Î.S. „Calea Ferată din Moldova”);
- Întreprinderile în proces de insolabilitate și întreprinderile potențial falite.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 4,5 mil. lei și 0,5 mil. euro (echivalentul a 13,6 mil. lei) sau 5,3% din totalul datoriei expirate. Datoria dată a fost înregistrată la B.C. „Investprivatbank” S.A. și AEÎ „Grimăncăuți” în legătură cu insolabilitatea acestora și la întreprinderile vitivinicole recreditate în cadrul Proiectului

„Filieră du Vin” („Magnolia-94” S.R.L., „F.P.C. „Vindicum” S.R.L., „Univers-Vin” S.R.L., „Basarabia L-Win Invest” S.R.L.).



Graficul prezentat atestă că, comparativ cu trimestrul I al anului 2023 evoluția soldului datoriilor are o evoluție descendentă, condiționată de o cerere mai scăzută de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, precum și de rambursarea împrumuturilor recreditate. Soldul datoriilor cu termen de achitare expirat are o evoluție descendentă, condiționată de anularea datoriilor în rezultatul încetării procesului de insolvabilitate.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul trimestrului I al anului 2024, la bugetul de stat în acest sens au fost încasate 0,2 mil. lei, ceea ce constituie 0,04% din suma totală rambursată în perioada de referință.